

”AJATTE SENSUURIA”

Skepsiksen Huuhaa-palkinnon 2014 saanut Suomen Terveysjärjestö kommentoi asiaa 22.12. antamallaan tiedotteella.

VERKKOMEDIA.ORG:SSA julkaistun tiedotteen mukaan ”huuhaa-skeptikot ajavat Suomeen sensuuria ja puheoikeuden kaventamista”. Suomen Terveysjärjestön mielestä skeptikot ovat pieni, kovaääninen ääriryhmä, jonka ”tieteellinen” ja ”kriittinen” tarkastelu keskittyy virallisen lääketieteen ulkopuolelle.

Suomen luontaisterveysten liittona aiemmin tunnettu yhdistys väittää, että skeptikot sulkevat silmänsä lääketieteellisuuden harhaanjohtavalta markkinoinnilta, tutkimusten manipuloinnilta ja vaarallisten sivuvaikutusten peitelyiltä, joista kertoo Peter Gøtzsche kirjassaan ”Tappavat lääkkeet ja järjestäytyneet rikollisuus”.

Skepsiksen toimintatapoihin kuuluu syytösten mukaan omien yksipuolisten näkemysten ylikorostaminen, pilkkääminen ja henkilökohtaisuuksiin meneminen. Skeptikot ovat ajaneet ”palkitsemiaan” yrityksiä jopa konkurssin partaalle.

”Tällainen ahdasmielinen toiminta karkottaa ja tappaa Suomesta innovatiivisen ja poikkeutieteellisen tutkimuksen. Tätäkö suomalainen media haluaa uutisoimalla huuhaa-skeptikoiden kannanottoja ja palkitsemisia ilman kriittikää ja asiaan perehtymistä?”, tiedotteessa kysytään.

LOAN HEITTOA?

SUOMEN TERVEYSJÄRJESTÖSSÄ ei ymmärretä Huuhaa-palkinnon saamista, sillä järjestö kehuu nostaneensa ansiokkaasti esille mm. pienten lasten rokotetutkimukset. ”THL rikkoo lakia, kun se on jättänyt kliinisissä rokotetutkimuksissa kirjaamatta tutkimuksen aikana tapahtuneet haittavaikutukset, joista osa on vakavia vammautumisia.” Myös tyttöjen HPV-rokotuksissa kohdunkaulan papilloomavirusta vastaan on kuulemma tullut tietoon jo satoja tapauksia, joissa nuori on saanut haittavaikutuksia.

Järjestö on ollut aktiivinen myös kilpirauhaspotilaiden asiassa. Tuhansien potilaiden turvallisuus on järjestön mukaan vaarantunut, koska Valvira on rajoittanut hyviä hoitotuloksia saavien lääkärin toimintaa. ”Miksi THL ja Valvira voivat jatkaa rauhassa kyseenalaista toimintaansa?”

Järjestön vastaus omaan kysymykseensä on tutkivan journalismin puuttuminen Suomesta lähes kokonaan rokote- ja lääkeseioissa. Media Suomessa keskittyy heidän mukaansa yhdessä skeptikkojen ja viranomaisten kanssa loan heittoon sitä tahoja kohtaan, joka uskaltaa nostaa tabuna pidetyt asiat esille.

Järjestö muistuttaa, että he ovat myös puolustaneet luonnollisten eläinrasvojen käyttöä osana terveellistä ruokavaliota. ”Nyt vihdoinkin Suomen viranomaiset ovat myöntäneet olleensa väärässä eläinrasvojen haitallisuuden suhteen. Tämä lämmittää järjestöämme, joka on pysynyt

kannassaan ja luottanut ennemmin laajoihin kansainvälisiin tutkimuksiin kuin Suomen viranomaisiin.”

Lopuksi järjestö mainostaa, että heillä on sama kanta luontaishoitoihin kuin Maailman Terveysjärjestö WHO:lla, joka suosittelee luontaishoitojen asettamista rinnakkain länsimaisen lääketieteen kanssa.

LÄHTEITÄ VÄITTEILLE EI OLE

SUOMEN TERVEYSJÄRJESTÖN tiedotteen väitteet ovat järjettömiä. Skeptikot eivät sulje silmiään lääketieteellisuuden virheilä, kuten järjestö esittää. Skepsis piti 11.12. Joensuussa yleisöluennon otsikolla ”Lääketeollisuuden kahdet kasvot: sairaista terveitä vai terveistä sairaita?”, jossa Markku Myllykangas käsitteli kriittisesti juuri Terveysjärjestön mainitsemia epäkohtia.

Juha Leinivaara arvosteli Peter Gøtzschen teoksen ”Tappavat lääkkeet ja järjestäytyneet rikollisuus” Skeptikko-lehdessä 4/2014, jossa hän mm. totesi, että kirja ei ole sitä, mitä jotkut vaihtoehtoishoitojen kannattajat väittävät. ”Heille kirja on varoitus, että ihmisten kuuluisi kokonaan välttää lääkäreillä käyntiä. Hurjista esimerkeistään huolimatta kirja ei ole lääketieteellisuutta ja lääkkeitä vastaan.”

Leinivaara kirjoittaa Gøtzschen olevan oikeassa. ”Lääkkeet voidaan määrätä turvallisemmin. Turhien pillereiden jakaminen on lopetettavissa. Verorahoja ei tarvitse heittää kaivoon satoja miljoonia. Prioriteettina pitäisi olla voitontavoittelun vaihtaminen potilaiden turvallisuuden tavoitteluksi.”

Myöskään järjestön esittämä rokotekritiikki ei ole ongelmatonta. Denis Galkin ja Vesa Tenhunen kirjoittavat Skeptikko-lehdessä 1/2014: ”Esimerkiksi HPV-rokotteesta Suomen Terveysjärjestö ry esittää sivuillaan pitkän listan vakavia haittavaikutuksia, joita rokotteen on uutisoitu aiheuttaneen. Edellinen esitystapa on pseudotieteelliselle kritiikille hyvin tavanomaista. Kritiikissä esitetään kaikki mahdolliset vähänkin asiaan liittyvät haitat, mutta hyödyt tai muut omaa näkökulmaa vastaan olevat seikat jätetään huomiotta. Lähteitä väitteille ei ole tai jos on, ne ovat peräisin tieteelliseltä arvoltaan kyseenalaisista julkaisuista.”

”LÄÄKÄREIDEN SOTA”

KILPIRAUHASASIASSA Suomen Terveysjärjestö on mennyt liian pitkälle. Tiina Raevaara kirjoittaa Suomen Kuvalehden blogissa 23.9.:

”Ylen MOT-ohjelma kertoi eilen lääkärikunnan erimielisyyksistä kilpirauhasongelmien hormonihoitoisista. Tai sellaisista ohjelma antoi ymmärtää kertovansa: aiwan kuin suomalaisessa lääkärikunnassa olisi jokin isokin

Skepsiksen puheenjohtaja Otto J. Mäkelä paljastaa Huuhaa-palkinnon saajan joulukuussa 2014.

koulukuntaero siinä, kannattaako ihmisiä lääkittää T4- vai T3-kilpirauhashormonilla. Tosiasiassa kyse on muutaman lääkärin hyvin poikkeuksellisesta näkemyksestä asiaan. Heidän toimintaansa on tarttunut muun muassa Valvira, joka on jo rajoittanut kyseisten lääkäreiden oikeuksia määrätä kilpirauhaslääkitystä.”

Raevaaran mukaan kyse ei ole mistään ”lääkäreiden sodasta”, vaan muutaman äänekkään vastarannankiiskun toiminnasta. Faktat ja tutkimukset eivät ole heidän puolellaan. Raevaara jäi kaipaamaan ohjelmaan parempaa taustoitusta.

”Nyt jaksosta tuli vaikutelma, että esimerkiksi yleis- ja verisuonikirurgi Taija Somppi on ottanut asiakseen nimenomaan hoitokäytäntöjen muuttamisen kilpirauhasongelmissa. Oikeastihan Somppi on ottanut asiakseen lääketieteen ja uskomushoitojen epäselvillä raja-alueilla operoimisen ja jopa eettisesti epäilyttävän toiminnan.” Somppi on Suomen Terveysjärjestön varapuheenjohtaja.

Järjestön ilakointi siitä, että Suomen viranomaiset ovat vihdoinkin myöntäneet olleensa väärässä eläinrasvojen haitallisuuden suhteen, edustaa asioiden oikomista. Mikael Fogelholmin mukaan nyt on jätetty huomiotta tai ymmärretty väärin käsite ”itsenäinen riskitekijä”.

”Itsenäinen tarkoittaa sitä, että tyydyttyneen rasvan yhteys terveyteen olisi riippumaton muun ruokavalion koostumuksesta. Tämä pitäisi edelleen sisällä sen, että tyydyttyneen rasvan vähentäminen olisi hyödyllistä riippumatta siitä, mitä sen tilalle tulee. Näin ei ole, tämä on se uusi tieto ja havainto. Tutkimusten mukaan tyydytynyttä rasvaa ei kannata vaihtaa huonolaatuisiin hiilihydraattilähteisiin, se ei paranna terveyttä. Sen sijaan tyydyttyneen rasvan korvaaminen tyydyttymättömällä

parantaa sekä kolesteroliprofilia veressä että sairaus- ja kuolleisuusvastemuuttujia.”

OSAAMISTA LÖYTYY?

SUOMEN TERVEYSJÄRJESTÖ mainostaa tiedotteessaan, että heillä on sama kanta luontaishoitoihin kuin Maailman Terveysjärjestö WHO:lla. Onko todella näin? WHO:n suositus ”traditionaalisen lääketieteen” integroimisesta osaksi kansallista terveydenhuoltoa oli tarkoitettu hyödyntämään ihmisten luottamusta kansanparantajiin: kun he joka tapauksessa käyvät poppamiesten vastaanotolla, kyseessä on hyvä tilaisuus totuttaa heidät myös lääketieteeseen, vaikkapa rokotuttaa.

Samassa kannanotossa WHO kehottaa edistämään traditionaalisen lääketieteen tehokasta ja turvallista käyttöä – eli näitä hoitoja pitäisi valvoa ja säädellä, ja niiden tehokkuudesta varmistua. Missään ei kehoiteta hyväksymään kaikkea mahdollista huuhaata osaksi virallista terveydenhuoltoa.

Vuonna 2009 WHO varoitti käyttämästä homeopatiaa vakavien sairauksien hoitoon. Järjestön asiantuntijat kirjoittivat, että etenkin hengenvaarallisten tautien kuten HIV:n, tuberkuloosin, lasten ripulin ja malarian hoidossa homeopatian käyttö pitäisi tehostamana lopettaa.

Tätä vasten näyttää tragikoomiselta järjestön tiedotteen kohta, jonka mukaan skeptikkojen väitteet siitä, että heillä ei ole ammatillista osaamista terveydenhuollon, ravitsemuksen tai luontaislääkinnän osalta eivät pidä paikkaansa, koska esimerkiksi järjestön puheenjohtaja Merja Lindström on koulutukseltaan diplomihomeopaatti.

RISTO K. JÄRVINEN